

Předkládaná práce se postupně věnovala základním aspektům vztahu lékaře a pacienta a jeho postmoderním konotacím, které se *inter alia* projeví ratifikací Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, a dále především základním problémům praxe na nový právní stav nepřipravených zdravotnických zařízení, a to ve smyslu požadavku na standardizaci informovaného souhlasu. Ten byl podrobně rozpracován, a to jak v podobě materiální, tak v podobě formální. Této fázi předcházelo i pojednání o souhlasu jako právního důvodu zákroků v oblasti péče o zdraví a dále o náležitostech právního úkonu, kterým souhlas bezpochyby je.

Opomenut ale nebyl ani velmi závažný institut negativního reversu, který byl uchopen i se svými stěžejními trestněprávními aspekty. Poslední část byla věnována některým otázkám trestněprávní odpovědnosti ve světle provedení zákroku bez souhlasu pacienta a teorii dokazování v případném souhlasovém sporu.

Cílem práce zajisté nebylo nalézt odpovědi na všechna úskalí praxe zdravotnických zařízení, konfrontoval jsem se však se snahou rozpracovat doposud v literatuře nepřiliš probíranou problematiku standardizace informovaného souhlasu a to s důrazem na praktické východiska. Přirozeně i přes veškerou snahu vycházet pokud možno z reálných skutečností si lze těžko dokonale osvojit všechny možné právní aspekty a úskalí vztahu lékaře a pacienta, zvláště u problematiky informovaného souhlasu. Věřím ale, že poznatky shromážděné v této práci se v co možno nejvyšší míře přibližují objektivní realitě a poskytují tak vodítko pro každodenní praxi zdravotnických zařízení v České republice.